

Avgiftsfri pneumokockvaccinering

Dnr 04863-2017

Förslag till beslut

1. Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att besluta att införa avgiftsfri vaccination mot pneumokocker för de aktuella riskgrupperna som redovisas i ärendet nedan.
2. Ökade kostnader på ca 600 000 kronor för pneumokockvaccinering 2018 finansieras av regionstyrelsens anslag för oförutsedda kostnader.
3. Förändringen föreslås träda i kraft 1 mars 2018.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på förslaget om införande av avgiftsfri vaccination mot pneumokocker, dels ur en sjukdomsförebyggande synpunkt och dels genom att det kan leda till ett minskat vårdbehov.

Sammanfattning

Övervägande andel av antal vaccinerade mot pneumokockinfektioner utgörs idag av barn och unga i åldrarna 0 till 17 år. I Norrbotten har det varit svårt att nå ut med pneumokockvaccin till personer som är 65 år eller äldre. Som en sjukdomsförebyggande åtgärd föreslås att Region Norrbotten inför avgiftsfri pneumokockvaccination för definierade riskgrupper.

Ärendet

Pneumokockvaccin är avgiftsfri för barn och unga 0 till 17 år och ingår i det allmänna vaccinationsprogrammet. Totalt vaccineras årligen närmare 9 000 personer mot pneumokocker i Norrbotten. Barn och unga utgör ca 85 procent av det totala antalet vaccinerade i länet. Övriga är i huvudsak personer som får pneumokockvaccination på medicinsk indikation, det vill säga tillhör någon av riskgrupperna.

Pneumokocker kan orsaka olika sjukdomstillstånd såsom bihåle- och öroninflammation, men kan även ge allvarligare infektioner och är den vanligaste orsaken till lunginflammation. Bakterien kan också spridas och orsaka djupa livshotande infektioner såsom hjärnhinneinflammation och blodförgiftning. Att ge riskgrupperna möjlighet till avgiftsfri vaccination mot pneumokocker ger en vinst hälsomässigt för de personer som vaccineras. Det finns stöd för att pneumokockvaccination ger ett gott skydd mot djup livshotande infektion (upp till 75 procent skydd) och ett visst skydd (drygt 40 procent) mot lunginflammation orsakade av de pneumokocker som ingår i vaccinet.

I Norrbotten har det varit svårt att nå ut med pneumokockvaccin till äldre. Knappt 3000 personer (ca 5 procent) i gruppen 65 år och äldre har vaccinerats under de senaste fem åren.

Pneumokockinfektioner orsakar stora belastningar i både öppen- och framförallt slutenvård. Att förebygga pneumokockinfektioner förväntas ge en hälsoekonomisk vinst för sjukvården genom ett minskat vårdbehov.

Besöksavgift för en vaccination är idag 200 kronor och vaccinkostnad är 195 kronor. Att vaccinera samtliga personer äldre än 18 år i riskgrupperna avgiftsfritt skulle innebära behov av en finansiering på mellan 500 000 kronor och 1 miljon kronor per år, beroende på om fler personer än idag väljer att vaccinera sig mot pneumokocker. Patienter som tillhör nedan nämnda riskgrupper får i dagsläget inräkna kostnaden för vaccin och besöksavgift i högkostnadsskyddet för öppen hälso- och sjukvård.

Vaccination mot pneumokockinfektion föreslås bli avgiftsfri för:

- Personer som är 65 år eller äldre, oavsett hälsotillstånd
- Patienter med kronisk hjärtsjukdom, kronisk lungsjukdom såsom KOL och svår astma eller neuromuskulära sjukdomar som påverkar andningen, kronisk leversjukdom, kronisk njursvikt, diabetes mellitus, faktisk eller funktionell avsaknad av mjälte, kroniskt alkoholmissbruk, likvorläckage eller barriärskada till följd av kirurgi eller trauma mot skallen, cochleaimplantat samt tillstånd som innebär kraftigt nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom eller behandling.
- Nära kontakter till personer med kraftigt nedsatt immunförsvar.

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschef närsjukvård

Divisionschef länssjukvård

Verksamhetsdirektör

Ekonomi- och planeringsdirektör